

[Knud Kristensen.]

gen giver mig Medhold heri. Saaledes som Erhvervslivet er udviklet og specialiseret, gaar det hele i Virkeligheden ud paa en Arbejdsdeling, at producere en Vare og ombytte den, om ikke direkte, saa indirekte med andre Varer. Det er jo klart, at naar en Arbejders Præstation i en bestemt Virksomhed svarer til Værdien af en anden, lige saa dygtig Arbejders Præstation i en anden Virksomhed, at altsaa den ene kan producere paa en Dag en Vare af en vis Værdi, medens den anden skal have to Dage til at producere en Vare, der har lige saa stor en Værdi, bliver Følgen, at den ene kun kan købe hveranden Dag af den anden Producent's Varer. Dette medfører den Tilstand, som vi nu har, at den, der har de ringere Vilkaar, faar for lidt af Livets Goder, og den anden faar for lidt at bestille. Der er ingen Ligevægt, fordi de økonomiske Vilkaar er saa ulige, at dette Varebytte ikke kan finde Sted, saa at man i det ene Erhverv kommer til at gaa arbejdsløs, medens man i det andet savner meget af det, som man kunde have Brug for til Tilfredsstillelse af det daglige Livs Fornødenheder eller til sin Produktion. Denne Betragtning støttes jo ogsaa i høj Grad af Erfaringen, idet denne, som jeg tidligere har gjort opmærksom paa, viser, at naar Priserne paa Arbejdsindsatsen er nogenlunde lige, saa er Arbejdsløsheden her i Landet mindst, saa er den nede paa det Minimum, som de normale Aarsager tillader — kan man næsten sige — den at være nede paa. Men naar Forskellen stiger, stiger Arbejdsløshedshæren herhjemme. Baade Logikken og Erfaringen synes mig at vise, at denne Betragtning er rigtig. Men vi har jo nu denne Arbejdsløshed; vi fører denne Politik baade som Fagforeningspolitik og som Landspolitik fra Rigsdagens og Regeringens Side, og Spørgsmaalet bliver da: Hvordan forsørger vi bedst og fornuftigst dem, som er kommet ud i Arbejdsløsheden?

Vi er vist alle sammen enige om, at Arbejde er bedre end Understøttelse, det er bedre for den enkelte og for Samfundet, baade økonomisk og moralsk. Flertalspartierne har peget paa — og jeg giver dem Medhold deri —, at den moralske Skade er sikkert ikke mindre, snarere større end den økonomiske Skade, man lider ved at gaa uden at have noget at bestille. Det er ikke blot et økonomisk Spørgsmaal, det er i lige saa stor Udstrækning et moralsk Spørgsmaal og et Spørgsmaal om Folkets Sundhed.

Men naar man skal til at skaffe Ar-

bejde gennem Arbejder igangsatte af det offentlige, der set ud fra et økonomisk Synspunkt ikke er rentable, knap nok forsvarlige, saa maa det dog i Virkeligheden stilles som en Betingelse, at de, som ansættes ved disse Arbejder, har en Interesse i, og det vil sige en Fordel i, at søge over til andet Arbejde, over til Arbejde i det private Erhvervsliv; men jeg kan ikke indrømme, at saadan som Forholdene er i vort Land, tager Regeringens Forslag dette Hensyn, thi det, de byder, er, at det Arbejde, der udføres, skal vederlægges med tarifmæssig Løn. For at tage den laveste Sats, saa er den vel 1 Kr. 5 Øre i Timen, og det vil altsaa sige, at for 8 Timers Arbejde skal disse Arbejdere have 8 Kr. 40 Øre, og det vil igen sige, at hvis de gaar paa nedsat Arbejdstid, vil en Forsørger efter dette Forslag kunne faa 4 Kr. 90 Øre om Dagen hver Arbejdsdag i Ugen, men kun arbejde $3\frac{1}{2}$ Dag, og han faar altsaa, som sagt, 8 Kr. 40 Øre for hver Dag, han arbejder. En ugift, altsaa en Ikke-Forsørger, faar ogsaa 8 Kr. 40 Øre for hver Dag, han arbejder, men hvis man sætter Arbejdstiden ned, saadan som det her er paatænkt, og saadan som det sikkert bliver, kan det resultere i, at han faar . . . Nej, det jeg nævnte før, med 4 Kr. 90 Øre, var for en Ikke-Forsørger, der faar Arbejde $3\frac{1}{2}$ Dag om Ugen. En Forsørger faar selvfølgelig ogsaa 8 Kr. 40 Øre for 8 Timers Arbejde, men efter de Regler, der er opstillet, vil det blive 6 Kr. 30 Øre pr. Dag i hele Ugen, selv om han ikke arbejder mere end $4\frac{1}{2}$ Dag om Ugen.

Nu skal jeg slet ikke sige, at det er for meget, jeg skal slet ikke sige, at de Folk faar en Tilværelse, som der er Grund til at misunde dem, men der er Grund til at paapege, at de Lønninger, som de vil kunne oppebære, er større og betydeligt større end dem, Regeringen gennem sin Politik under Landbruget, baade det selvstændige Landbrug og de Lønarbejdere, som arbejder der. Derfor bliver Følgen af en saadan Arbejdspolitik's Gennemførelse ikke, at disse Arbejdere søger over til det private Arbejde, men den bliver det stik modsatte; man faar ikke Folk til at gaa over til det private Arbejde, men tværtimod vil de ikke direkte, men ad Omveje gaa fra det private Erhvervsliv og over til det med offentlige Midler igangsatte Arbejde.

Vort Ændringsforslag Nr. 6 til § 4 siger: Vi giver jer 20 pCt. mere, end I fik som understøttede. Saa opnaar de baade